

OBČASNÍK

pro Skaličku, Skalici a Číbuz

4. vydání

říjen 2021

Drazí Skaličané, Číbuzané, obyvatelé Skaličky, milí sousedé,

uvědomuji si, že v poslední době jste různými tiskovinami přímo zavaleni, ať už se jedná o veskrze zajímavé či méně zajímavé čtivo, předvolební či reklamní letáky a podobně. Snad tento náš občasník nezapadne v oněch stozích papíru a k podpalu poslouží případně až po jeho důkladném pročtení. Předně se chci omluvit, že v posledním Zpravodaji mikroregionu Černilovsko chybí seznam jubilantů, který se někde na cestě od autora k tiskaři bohužel zatoulal, slibuji ale, že to vynahradíme ve vánočním čísle. Proč vlastně volíme tuto formu oslovení? Sešla se totiž nyní čtyři témata, o kterých bychom Vás chtěli podrobněji informovat a také požádat o aktivní zapojení se do diskuse – ta témata se Vás totiž zásadním způsobem dotýkají, budou ovlivňovat Váš život v obci a pokud se dobře připraví, budou nám všem sloužit a možná i přinášet radost. O jaká témata jde? Nejprve půjde o fungování prodejny potravin ve Skalici, poté bych Vás chtěl seznámit se záměrem obnovení návsi ve Skalici, následně předat pár informací o postupu v přípravě projektu odkanalizování obce Skalice a závěrem bych Vás chtěl seznámit s novým způsobem platby za svoz směsného komunálního odpadu – vyvážení popelnic. K prvním dvěma tématům jsme si dovolili připravit malou anketu, do které se můžete zapojit buď tím, že nám vyplníte přiložený dotazník – ten můžete však mnohem pohodlněji vyplnit i prostřednictvím aplikace Mobilní rozhlas, která už od jara tohoto roku doplňuje nejrůznější informační kanály v obci – a také samozřejmě můžete napsat, zatelefonovat nebo se zastavit... Další dvě témata jsou bez ankety, neznamena to však, že by nás nezajímala Váš názor – opět lze využít e-mail, telefon či osobní setkání na úřadě nebo při veřejném zasedání zastupitelstva. Pojdme tedy na to!

Zajímavé čtení Vám přeje Váš starosta Pavel Kavalír

Prodejna potravin ve Skalici

Milí čtenáři, jistě víte o tom, že obec Skalice na jaře 2019 využila nabídky společnosti ČFS ALFA INVEST s.r.o. a zakoupila budovu prodejny. Chtěli jsme tak zabránit prodeji objektu do rukou někoho, kdo by záhy prodejnu uzavřel a využil způsobem, který by obci nic dobrého nepřinášel. Ostatně mnozí z Vás možná pomáhali při její stavbě v akci „Z“.

Převzetí budovy, včetně nájemce – firmy Hruška spol. s r.o., nebylo bez obtíží a stupňujících se požadavky nájemce obec stavěla do výrazně nevýhodného postavení, v mnohém vykazovaly i znaky vydírání (buď splníte naše požadavky nebo prodejnu uzavřeme a až do konce nájemní doby – do roku 2025 – ji budeme využívat pouze jako sklad). Nájemní smlouvu se nám podařilo ukončit a před námi byly dvě možnosti – prodejnu provozovat sami nebo ji pronajmout nájemci, který by byl schopen nabídnout lepší služby. Zvolili jsme tu druhou možnost a na základě výběrového řízení jsme vybrali nového nájemce a prodejnu tak pronajali vietnamské rodině, která v současnosti v obci i bydlí. Z počátku jsem měl radost, že se prodejna plní novým sortimentem a doplňování zboží je pružnější, než jsme byli zvyklí, navíc došlo i k zásadnímu rozšíření prodejní doby. Když paní Thi To Chinh vystřídala za pultem svého muže, dočkali jsme

se i milých úsměvů. V poslední době se však častěji setkávám s rozpaky na obou stranách pultu – nájemce namítá, že prodejnu využívá stále méně zákazníků, a tudíž je velmi obtížné objednávat čerstvé zboží denní spotřeby a zisk potom jen těžko pokryje mzdové náklady, nájemné a platby za energie. Zákazníci si zase stěžují, že je omezený sortiment, někdy nejsou spokojeni s kvalitou potravin z chladicích vitrín apod. Pochopitelně, když nenakoupí zde, jedou si nakoupit do okolních prodejen a pak už se stěží

vrací zpět. Zdá se to být začarovaný kruh. Enormním zájmem obce samozřejmě je, aby zde prodejna zůstala zachována a dobře fungovala ke spokojenosti zejména zákazníků, a aby nájemce zvolil takový „business plán“, který tato očekávání naplní. Jsme jako obec připraveni vyjít nájemci vstříc a bude-li to vyváжено kvalitou nabízených služeb, určitě pomoci snížením nájemného či se zajištěním dotace (např. z programu Ministerstva pro místní rozvoj „Obchůdek 2021+“). Je normální, že venkovské

obchůdky převážně neprosperují, ale jde především o službu občanům, a proto by obec měla udělat maximum, aby tato služba mohla být v obci zachována. Pokud bychom ale pouze ustupovali

a Vaše spokojenost s provozem prodejny by se nedostavovala, bylo by to plýtvání nejen veřejnými prostředky.

Z toho důvodu bychom Vás rádi požádali o vyplnění krátkého dotazníku (v papírové

podobě nebo prostřednictvím aplikace Mobilní rozhlas), abychom získali zpětnou vazbu a mohli činit odpovídající kroky. Děkujeme za váš zodpovědný přístup!

Vaši zastupitelé

Obnova návsi ve Skalici

Asi nemusíme nijak ze široka popisovat, že naše obec, zahrnující tři vesnice, je vlastně v převážné části území, z urbanistického hlediska, typickou „ulicovkou“ – hlavní komunikace a při ní vzniká historicky hlavní zástavba. Pokud se nad tím zamyslíme trochu možná filozoficky (psychologicky, sociologicky...)

svádí to k tomu – odjet, přijet, uzavřít se v domě... Z hlediska estetického pak je patrné, že tu něco chybí. Tak jako člověk má srdce, které bije a tradičně bývalo považováno za centrum citů a pocitů, mělo by mít město či vesnice také své centrum, které bije životem svých obyvatel, je centrem setkávání, odpočinku... Je tím, co odlišuje – když se řekne Skalice, aby leckdo zavzpomínal – jo to je tam, kde mají hezkou zvoníčku, park, hřiště atd. Tím, že se podařilo vykoupit objekt bývalého Havlíkova statku, který je mimo jiné hned vedle výše zmíněné obecní prodejny potravin a naproti hasičské zbrojnici, kousek od rybníku, dětského hřiště a zastávky autobusu, byl vlastně vytvořen jakýsi základ pro budoucí obnovenou návěs a celé nové centrum Skalice. Tento

záměr vychází ze schváleného Programu rozvoje obce. Protože se jedná o nelehký úkol, který vyžaduje i odborné znalosti, bude návrh samozřejmě zpracovávat ve formě studie zkušený urbanista. Jenomže tento člověk nebude ani Skalíčan, ani Číbučan ani obyvatel Skaličky. Jeho zkušenosti, odbornou erudici a nadhled potřebujeme, ale také potřebujeme znát představu těch, kteří tu budou žít. Centrum obce s návší bude sloužit, doufejme, nám i řadě generací po nás. Pomozte nám, prosím, stanovit, co by na takové obecní návši nemělo chybět (opět můžete vyplnit papírový dotazník, nebo anketu v aplikaci Mobilní rozhlas). Děkujeme!

Vaši zastupitelé

Projekt odkanalizování Skalice, Skaličky a Číbuze

V jaké etapě se nacházíme?

Obec Skalice má od roku 2011 územní rozhodnutí, resp. rozhodnutí o umístění stavby oddílné kanalizace na odvádění dešťových a odpadních vod z jednotlivých nemovitostí. Tato koncepce počítá s výstavbou gravitační splaškové kanalizace, doplněné čerpacími stanicemi a výtlačnými řady pro eliminaci nedostatku přirozeného spádu terénu. Kanalizace má být zakončena na ČOV (kapacita cca 650 EO), umístěnou přímo ve Skalici s výústí do Černilovského potoka. Důvodem, proč dosud nebyla zahájena další fáze, tj. zpracování projektové dokumentace pro stavební řízení, jsou zcela pochopitelně finance. V době projektování PD pro územní rozhodnutí byly odhady investičních nákladů někde okolo 80 mil. Kč a bylo počítáno s dotací alespoň 85 % + naspořené prostředky z obecního rozpočtu. Dnes jsme v situaci, kdy cena stavebních prací stále roste, dotace pozvolna klesají (aktuálně činí cca 60 %) a není příliš šancí na to, že bude lépe. Přitom dochází neustále ke zpříšňování příslušné legislativy, což letos pocítila i naše obec, kdy jsme byli

nuceni pro stávající kanalizaci zajistit dodatečně povolení k provozování, stanovit odborného zástupce obce jako provozovatele kanalizace pro veřejnou potřebu a nechat zpracovat a schválit kanalizační řád. Následně budeme nuceni s jednotlivými producenty odpadních vod, tj. občany, kteří mají septik či domovní ČOV s přepadem do kanalizace, uzavírat smlouvy. Vyvážení jímek, které nemají z principu přepad do kanalizace, je rovněž čím dál nákladnější, a navíc kontrolní orgány mohou až dva roky zpětně žádat doklady o řádném vyvážení oprávněnou firmou.

Kudy dál?

Co teď? Zastupitelstvo se touto otázkou zabývá dlouhodobě, v rámci zpracování Programu rozvoje obce byla zvažována i varianta soustavy domovních ČOV – tedy trvale akceptovat již vybudované a funkční domovní čistírny a podpořit novou výstavbu ČOVek tam, kde jsou odpadní vody likvidovány jiným způsobem. Toto řešení má ovšem řadu podstatných nevýhod – především udržet malou ČOV v řádném provozu není nijak jednoduché a vyžaduje to stálou péči uživatele a při nepravdělném provozu to může někdy být až alchymie, navíc i tak je většinou třeba čas od času nahromaděný kal někam vyvézt,

a to pro obec to podstatné – je třeba udržovat funkční dešťovou kanalizaci, která byla v našich vesnicích vybudována v průběhu 60. až 80. let minulého století. Na rekonstrukce dešťových kanalizací ovšem žádný dotační titul nepamatuje. Pak jsou tu tedy další dvě varianty – **gravitační kanalizace**, tedy potrubí převážně uložené ve značné hloubce a spádu v komunikacích, v našem případě (podle na začátku článku popsané koncepce) doplněné o několik velkých čerpacích stanic, které překonají terénní „bariéry“. Výhoda pro občany – spláchnou toaletu a o víc se nestarají (kromě placení stočného), nevýhoda pro obec – veškeré odpady, které se do kanalizace dostanou nedbalostí uživatelů a zpravidla způsobí havárii, musí obec řešit na své náklady (viníka se zpravidla nepodaří odhalit či usvědčit). Výstavba gravitační kanalizace vyžaduje hlubší výkopy, více bouracích

Gravitační kanalizace – ukládání potrubí

prací na komunikacích a podstatně vyšší prašnost. V případě poruch podloží (tekuté písky) je mnohdy třeba výkopy více vyhloubit. Gravitační kanalizace je také výrazně nákladnější na pořízení. Naproti tomu **tlaková kanalizace** je, co se pořizovací ceny týká, podstatně levnější. Průměr (světlost) potrubí je menší (max. cca D110 mm), není třeba dodržovat přirozený spád a dá se částečně instalovat tzv. protlaky, tedy nikoli nutně po celé délce vedení hloubit výkop. Potrubí se ukládá do menších hloubek (0,8 – 1,2 m). Výhoda pro obec (do určité míry) a zároveň nevýhoda pro občany je ta, že každý dům musí mít instalovanou vlastní domovní čerpací stanici, což je jímka osazená čerpadlem a plovákovými spínači. Odpadní vody tečou z domu gravitačním potrubím (klasickými trubkami) do jímky, po jejím naplnění dojde automaticky ke spuštění čerpadla a přečerpání obsahu jímky do kanalizačního řádu. Čerpadlo, jako

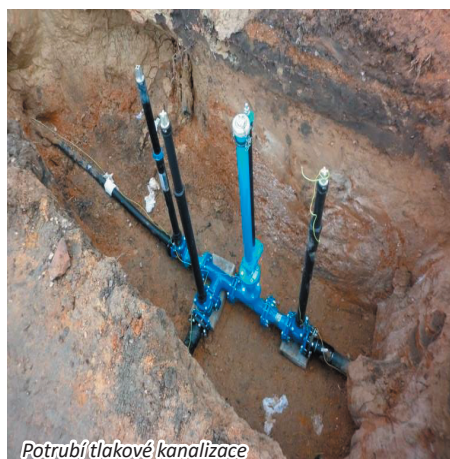

Průřez čerpací stanice
(průměr=cca 1 m, výška=cca 2 m)

závislá na péči, jaká se mu věnuje.

Budeme si odpadní vody čistit sami nebo to necháme jiným?

Aby to nebylo tak jednoduché, je zde ještě otázka, zda budovat centrální obecní čistírnu odpadních vod, kam by byly svedeny veškeré odpadní vody ze všech tří vesnic (původní koncept s tím počítá) anebo se pokusit vyjednat napojení na kanalizační řád Hradce Králové přes přečerpávací stanici Rusek. Budeme-li mít svoji centrální ČOV, budeme veškerý provoz zajišťovat sami (běžná každodenní údržba + likvidace kalu jednou za čas + řešení případných havárií), pokud odpadní vody odvedeme z katastru obce, budeme za to platit do cizí kasy. Kolik? To určí provozovatel – tedy Královéhradecká provozní a.s. (KHP a.s.). Pokud budeme mít ČOV vlastní, budeme rovněž platit – mzdu správci, výdaje za likvidaci kalu, servis zařízení. Zásadní rozdíl je v tom, že v jednom případě bude výši tzv. stočného (cena za vypouštění odpadní vody o určitém objemu) stanovovat KHP a.s., ve druhém obec. Výše stočného je regulována každoročním výměrem Ministerstva financí, kterým se vydává seznam zboží s regulovanými cenami.

Potrubí tlakové kanalizace

každé zařízení, má omezenou životnost a vyžaduje údržbu. Tohle by musela zajistit obec ve spolupráci s občany (pravidelné kontroly a servis ze strany obce, základní péče spočívající v udržování čistoty čerpadla a bezpodmínečná kázeň v tom, co do toalety spláchnu, na straně občana). Přesto se mi zdá být péče a spolehlivost domovních čerpacích stanic jednodušší, než je tomu u domovních ČOV. I na prostor a elektrickou energii jsou čerpačky podstatně méně náročné, než domovní ČOV. Domovní čerpadla jsou vybavena řezacím ústrojím, takže do kanalizačního řádu by se již neměly dostávat hrubší nečistoty. Samotné čerpadlo je zavěšeno „na bajonet“ a je možné ho poměrně jednoduše vyjmout, vyčistit, případně opravit či vyměnit. Pro případ poruchy čerpadla je nutné, aby obec, která by odborný servis zajišťovala, měla na skladě čerpadla pro rychlou výměnu. Životnost čerpadla je velmi

Nemůže tedy růst dle libosti. Obec jako řádný hospodář bude muset, bude-li si odpadní vody čistit sama, při stanovování výše stočného zohledňovat náklady, které s provozováním kanalizace pro veřejnou potřebu, vč. provozování ČOV, má. Bude tedy stočné levnější v Hradci Králové nebo ve Skalici? Obávám se, že na to neexistuje jednoduchá odpověď, očekával bych, že rozdíly budou nepodstatné. Pro obec I. typu, jakou jsme my, nebude provozování vlastní ČOV nic jednoduchého.

Kolik to všechno bude stát?

Více otázek, než odpovědí? Odpovědi se snažíme hledat. Například na jaře letošního roku jsme s paní místostarostkou K. Faltovou navštívili tři obce, které mají víceleté zkušenosti s tlakovou kanalizací – Bohuslavice u Náchoda, Staré Ždánice u Pardubic a Chvojenec. Tři obce, různé zkušenosti. Nejlépe fungující model se mi zdál ve Ždánicích, tam si tlakovku pochvalovali, ve Chvojnici také, jen by se rádi zbavili svojí ČOV a v Bohuslavicích by raději jen domovní ČOVky. Abychom si ujasnili pořizovací i provozní náklady možných variant, nechali jsme koncem roku 2019 zpracovat Technicko-ekonomickou studii. Z ní vyplynulo jednak tedy to, že nejlevnější variantou na pořízení je tlaková kanalizace s odvodem odpadních vod do Hradce Králové (cca 57 mil. Kč bez DPH), za ní je tlaková kanalizace s vlastní obecní ČOV (cca 68 mil. Kč bez DPH), třetí v pořadí gravitační kanalizace s odvodem odpadních vod do Hradce Králové (cca 99 mil. Kč bez DPH) a na posledním místě

Obecní čistírna odpadních vod

Centrální čistírna odpadních vod - proces čištění vody

Nejprve voda prochází mechanickým čištěním, jeho základem je lapák šterku, ten zachycuje nejhrubší nečistoty. Potom přichází na řadu česle pro odstranění hrubých plovoucích nečistot. Následuje sedimentační nádrž vybavená lapákem písku často v kombinaci s lapákem tuků. Jeho cílem je oddělení minerálních suspenzí (písek) od organických nerozpuštěných látek. Po mechanickém čištění následuje biologická fáze. Znečištění odpadních vod se zde odstraňuje pomocí mikroorganismů nazývaných aktivovaný kal. Mikroorganismy dokáží z vody odstranit značné množství organického znečištění i sloučenin dusíku a fosforu. Aktivovaný kal se potom z vody nechá usadit vlivem sedimentace. Kvalita výsledné vyčištěné vody se neustále pečlivě monitoruje před navrácením do koloběhu. Přebytečný a nashromážděný kal z ČOV je potom třeba z jímek odstranit a nechat odvézt specializovanou firmou k ekologické likvidaci.

Zdroj: www.kaiserservis.cz

gravitační kanalizace s vlastní obecní ČOV (cca 108 mil. Kč bez DPH). Souhrnné roční náklady na provoz a obnovu kanalizace bez nákladů na provoz obecní ČOV činí u tlakové kanalizace cca 1,1 mil. Kč bez DPH a u gravitační kanalizace dokonce cca 1,3 mil. Kč bez DPH.

Samozřejmě předpokládáme, že na výstavbu bude možné čerpat dotace. V případě gravitační kanalizace připadá v úvahu pouze Národní program životního prostředí (NPŽP) s dotací do výše 63,75 %, tlakovou kanalizaci by bylo možné hradit též z dotačního titulu

Ministerstva zemědělství, kde dotace činí v tuto chvíli 60 %. K tomu bychom samozřejmě žádali o dotace i kraj a do financování bychom také rádi zapojili výnos z prodeje obecních parcel, vyloučit nelze ani rozumný bankovní úvěr.

-pk-

Nový systém platby za svoz směsného komunálního odpadu

Aby toho nebylo málo, připravili nám zákonodárci v loňském roce vánoční dáreček, když Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR schválila těsně před koncem roku rozsáhlý balíček odpadové legislativy, který navzdory nesouhlasu Senátu nabyl účinnosti již k 1. lednu 2021. Kromě přijetí nového zákona o odpadech, došlo k přijetí i dalších právních předpisů. Zejména jde o novelu zákona o místních poplatcích, která má dopad na dosavadní systémy vybírání poplatků za odpady od občanů a jiných osob. Obec musí do konce roku 2021 přijmout novou obecně závaznou vyhlášku, na základě které bude mít možnost nadále vybírat poplatky za odpady. Bylo tedy nutné rozhodnout, jakou cestou se nyní v této souvislosti vydáme. Existují dvě možnosti – buď vybírat poplatek tzv. **na hlavu** – tedy každý občan platí určený poplatek za svoz komunálního odpadu, a to bez ohledu na množství a četnost jednotlivých svozů (např. 500,-Kč/osobu/rok), nebo platit podle toho, kolik odpadu skutečně domácnost vyprodukuje (zjednodušeně řečeno). Ve Skalici jsme byli z minulosti zvyklí, že jsme platili podle toho, jak velkou máme popelnici a jak často ji necháváme svozovou firmou

vyvážet, za tím účelem občané každý rok vždy v březnu uzavírali s obcí smlouvu a na základě úhrady dostali příslušnou známku na popelnici. Tento způsob se nám zdá být motivační, protože každý má do jisté míry možnost ovlivnit, čím a v jakém množství popelnici zaplní. Při troše dobré vůle se dá snadno vytřídit plast, papír a biologicky rozložitelný odpad, k čemuž v obci slouží velké barevné kontejnery (+ velkoobjemové kontejnery na bioodpad), a pouze to, co vytřídit nelze by mělo končit v černé popelnici. Mělo by tak platit – *kdo lépe třídí, méně platí a naopak*. Proto jsme se rozhodli využít možnost, kterou nám nová legislativa dává a zvolili jsme poplatek, jehož výše je právě závislá na velikosti popelnice a četnosti svozu. Ještě více motivační by jistě bylo, kdyby občané platili nikoli podle objemu popelnice (ta může být před jednotlivými svozy plná ale také poloprázdná), ale podle skutečné váhy či objemu odpadu, který byl v dané chvíli při svozu v popelnici uložen. Zákon to umožňuje, ale svozové firmy zatím nedisponují, bohužel, na svých vozech vážícím zařízením. Volíme tedy kompromis. Rozdíl oproti dosavadní praxi tak v naší obci nebude nijak revoluční – nebudou se sice nadále již uzavírat žádné smlouvy, nicméně občané budou mít ohlašovací povinnost, takže místo smlouvy budou muset jedenkrát ročně vyplnit do ohlašovacího

lístku údaje rozhodné pro určení výše poplatku. Největší změna je tak pouze v tom, že již nebude moci platba probíhat na rok dopředu, ale až zpětně. Dobrá zpráva pro občany – za rok 2022 budeme platit až v roce 2023! Obec ale bude celý příští rok táhnout platby za směsný komunální odpad ze svého rozpočtu...

Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, umožňuje nově vybírat za svoz směsného komunálního odpadu tyto poplatky:

1) Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství ("na hlavu")

Poplatníkem je fyzická osoba přihlášená v obci, nebo vlastník nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba a která je umístěna na území obce. Výše poplatku je stejná bez ohledu na velikost sběrné nádoby a frekvenci svozu.

nebo

2) Poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci ("za množství")

Poplatníkem, je fyzická osoba, která má v nemovité věci bydliště (dle faktického stavu), anebo vlastník nemovité věci, ve které nemá bydliště žádná fyzická osoba. Předmětem poplatku je pak odkládání směsného komunálního odpadu z jednotlivé nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci. Plátcem je pak vlastník nemovité věci, anebo společenství vlastníků jednotek, pokud pro dům vzniklo. Výše poplatku pak závisí na:

- hmotnosti odpadu odloženého z nemovité věci,
- objemu odpadu odloženého z nemovité věci,
- kapacitě soustředovacích prostředků pro nemovitou věc.

Zákon stanovuje maximální sazbu poplatku, která činí 6 Kč za kg, pokud je základem hmotnost odpadu, anebo 1 Kč za litr, pokud je základem objem odpadu nebo kapacita soustředovacích prostředků.

Výpočet výše poplatku za nemovitost a rok

$$P = n \cdot V \cdot p$$

n = četnost svozů/rok

V = kapacita soustředovacích prostředků (objem sběrné nádoby – 120 l)

p = sazba poplatku (0,60 Kč/l)

Příklad: $P = n \cdot V \cdot p = 13 \cdot 120 \cdot 0,6 = 936$

Typ svozu	Četnost svozů/rok (n)	Objem nádoby (V)	Výše poplatku/rok (P)
Měsíční	13	120	936,-
Dvouměsíční	7	120	504,-
Plný	41	120	2 952,-
Poloviční	26	120	1 872,-
Poloviční + měsíční	21	120	1 512,-